

การสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย ของหอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี
โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
Students' Access to Thai Journal Index Database of John F. Kennedy Library
Prince of Songkla University, Pattani Campus

สอปิยะ บุญตามช่วย*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ วิธีการสืบค้น และปัญหาที่ประสบในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ทั้ง 7 คณะ จำนวน 362 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยเพื่อทำรายงานประกอบการเรียนมากที่สุด มีความถี่ในการสืบค้นฐานข้อมูลสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง สืบค้นข้อมูลโดยใช้ชื่อผู้แต่งมากที่สุด และนักศึกษาประสบปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูล ด้านประสิทธิภาพของระบบอำนวยความสะดวก ด้านประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูล และด้านความรู้และประสบการณ์ในการสืบค้นในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน

คำสำคัญ : การสืบค้น ฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย หอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

---

*ค.บ (เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา) ผู้ปฏิบัติงานห้องสมุด
ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Abstract

The purposes of this research were to study the access of Thai journal index database in terms of objectives, frequencies, search strategies and the problems encountered of undergraduate students, Prince of Songkla University, Pattani Campus. The sample of this undergraduate students, Prince of Songkla University, Pattani Campus, 7 faculties were 362 students in the first semester of the 2008 academic year. Research equipment was a rating – scale questionnaire five level with reliability coefficient of 0.86. The statistical procedures for data analysis included percentage, mean, and standard deviation.

The finding revealed that most of the students used the Thai journal index database for report writing. Their frequencies of use were 2–3 times a week. Most students used author index for searching .Three problems encountering students at moderate level were : the efficiency of facility system, the efficiency of database system and the knowledge and experience in searching.

Keywords : Access, Thai journal index database, John F. Kennedy Library,
Prince of Songkla University

ความสำคัญของปัญหา

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศและเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีบทบาทในการสนับสนุนการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้า และการวิจัยของอาจารย์ นักศึกษา นักวิจัย และบุคลากรตลอดจนการบริการทางวิชาการแก่ชุมชนซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย เพื่อตอบสนองพันธกิจของมหาวิทยาลัย ห้องสมุดจะต้องจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและจัดบริการที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในทุกๆระดับที่มีการเปิดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ทรัพยากรสารสนเทศที่สำคัญประเภทหนึ่งซึ่งห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องจัดหาให้บริการคือ วารสาร

วารสารเป็นสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องที่มีกำหนดเผยแพร่ที่แน่นอน เช่น ออกเป็น รายปักษ์ รายสัปดาห์ รายเดือน มีบทความและเรื่องราวต่าง ๆ รวมอยู่ในฉบับเดียวกัน มีผู้เขียนหลายคน บางเรื่องจบในฉบับเดียว บางเรื่องต่อเนื่องกันทำให้ยากต่อการติดตามได้ว่ามีผู้ใดเขียนเรื่องอะไร วารสารฉบับไหน สามารถค้นหาได้จากที่ใด เพราะวารสารเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัยประเภทหนึ่ง ที่นำเสนอบทความวิชาการ ผลการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ นับว่าเป็นแหล่งวิชาการที่สำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบันมีวารสารวิชาการพิมพ์เผยแพร่ออกมาเป็นจำนวนมาก ห้องสมุดจึงจำเป็นต้องจัดทำดัชนีเพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นหาสารสนเทศจากวารสารที่ช่วยให้ผู้ใช้บริการทราบว่าเรื่องที่ตนเองต้องการอยู่ในบทความใด ในวารสารชื่อใด ปีที่ ฉบับที่ เดือน ปีใด หน้าเท่าไร (วิไลย์ อัครคชชยา, 2522 : 20)

ปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการงานวารสารของห้องสมุด โดยเฉพาะการจัดทำดัชนีวารสาร อันเนื่องมาจากวารสารมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น บทความต่าง ๆ จึงมีจำนวนมากขึ้นเช่นกัน ทำให้ผู้อ่านไม่สามารถติดตามอ่านได้ทั่วถึง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือเพื่อช่วยในการค้นหาบทความในวารสารตามความต้องการ โดยการนำความสามารถของคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลดัชนีวารสาร ฐานข้อมูลดัชนีวารสารจึงเป็นเครื่องมือ ที่จัดทำขึ้นอย่างมีระบบเพื่อช่วยชี้แหล่งสำคัญในการค้นหาสารสนเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว (สุวันนา ทองสีสุขใส, 2537 : 21)

จากความสำคัญและความจำเป็นดังกล่าว ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี จึงได้จัดทำฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี เพื่อให้ผู้ใช้บริการสืบค้นสารสนเทศจากวารสารที่ห้องสมุดจัดทำมาให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตามทางหอสมุดยังไม่ได้ตรวจสอบว่าผู้ใช้บริการได้ใช้ประโยชน์จากเครื่องมือช่วยค้นดังกล่าวมากน้อยเพียงใด มีปัญหาการใช้ในด้านใดบ้าง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้ฐานข้อมูลดัชนีวารสารของนักศึกษาในปีการศึกษา 2551 ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการให้บริการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษา วัตถุประสงค์ ความถี่ วิธีการสืบค้น การเรียนรู้การสืบค้น และปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่มาใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยของ ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ ระหว่างเดือนพฤษภาคม- มิถุนายน 2551

นิยามศัพท์เฉพาะ

การสืบค้น หมายถึง การใช้ฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาการสืบค้นดังกล่าวใน 5 ประเด็นคือ วัตถุประสงค์การสืบค้น ความถี่ในการสืบค้น วิธีการสืบค้น การเรียนรู้การสืบค้น และปัญหาในการสืบค้น

วารสาร หมายถึง สิ่งพิมพ์ต่อเนื่องที่ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี จัดทำมาให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ ทั้งที่บอกรับ ได้รับบริจาคและเป็นเอกสารที่อยู่ในรูปสิ่งพิมพ์เท่านั้น

ดัชนีวารสารภาษาไทย หมายถึง เครื่องมือในการสืบค้นวารสารภาษาไทยที่ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี จัดทำมาให้บริการแก่ผู้ใช้โดยผู้ใช้สามารถใช้คำสืบค้นได้หลายลักษณะเช่น ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง และคำสำคัญต่าง ๆ

ฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย หมายถึง ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลทางบรรณานุกรมของบทความวารสารภาษาไทยของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ทดลองใช้และหาคุณภาพ
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 ทั้ง 7 คณะ คือ คณะวิทยาการสื่อสาร คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยอิสลามศึกษา คณะรัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 6,753 คน

2. กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ไม่จำกัดเพศและชั้นปี ใช้ตารางสำเร็จรูปของยามาเน่ (Yamane, 1970 : 887) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 คิดค่าความคลาดเคลื่อนเป็นร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับและแบบปลายเปิดโดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

1. ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามตามคณะที่สังกัด
2. การสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยโดยได้สำรวจข้อมูล ด้านวัตถุประสงค์ ความสำเร็จ วิธีการสืบค้น การเรียนรู้การสืบค้น จำนวน 21 ข้อ

3. ปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยโดยได้สำรวจปัญหา ด้านประสิทธิภาพของระบบอำนวยความสะดวก ประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย และด้านความรู้และประสบการณ์ในการสืบค้น จำนวน 20 ข้อ

การสร้างเครื่องมือประกอบการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการหาคุณภาพของเครื่องมือโดยขอความร่วมมือให้ผู้เชี่ยวชาญด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 5 คน การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ผลการตรวจสอบพบว่า ข้อคำถามแต่ละข้อตรงกับเนื้อหาโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นจึงนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามด้านความเที่ยง (Reliability) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเป็น 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 377 คน ที่มาใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยในระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2551 แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมามีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 362 ชุดคิดเป็นร้อยละ 96.02

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. หาค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลพื้นฐานการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์ ความถี่ วิธีการสืบค้น และการเรียนรู้การสืบค้นฐานข้อมูลดังกล่าว

2. หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยโดยใช้เกณฑ์และการแปลผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีปัญหาในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

สำหรับข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการทำฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยซึ่งมาจากคำถามแบบปลายเปิด ผู้วิจัยได้ สรุปผลข้อมูลเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งสำรวจข้อมูลในระดับพื้นฐานของการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยของหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี โดยนักนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาเป็นภาพกว้าง ๆ ของกิจกรรมดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อยืนยันว่าฐานข้อมูลที่ยังมีความต้องการของนักศึกษา หรือมีความจำเป็นต่อนักศึกษาหรือไม่

ผลการวิจัยด้านสถานภาพของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม วัตถุประสงค์ ความถี่ และวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย ปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการทำฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่แบบสอบถามจำแนกตามคณะ ดังนี้

นักศึกษาคณะ	จำนวน	ร้อยละ
1. วิทยาการสื่อสาร	77	21.27
2. ศึกษาศาสตร์	69	19.06
3. วิทยาลัยอิสลามศึกษา	63	17.40
4. รัฐศาสตร์	56	15.47
5. มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	48	13.26
6. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	46	12.71
7. ศิลปกรรมศาสตร์	3	0.83
รวม	362	100.00

ตามที่ได้ระบุว่าผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสุ่มอย่างง่าย ไม่จำกัดเพศและชั้นปี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 362 คน ประกอบด้วยนักศึกษาคณะต่างๆ ตามตารางที่ 1 พบว่านักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามศึกษาคณะวิทยาการสื่อสารมากที่สุด จำนวน 77 คน (คิดเป็นร้อยละ 21.27) รองลงมาได้แก่นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 69 คน (ร้อยละ 19.06) นักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา จำนวน 63 คน (ร้อยละ 17.40) นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ จำนวน 56 คน (คิดเป็นร้อยละ 15.46) นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 48 คน (คิดเป็นร้อยละ 13.26) นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 46 คน (คิดเป็นร้อยละ 12.71) และนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 3 คน (คิดเป็นร้อยละ 0.83) ตามลำดับ

2. การสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

การสำรวจการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยประกอบด้วย 4 ประเด็นหลักคือ วัตถุประสงค์ ความถี่ วิธีการสืบค้น และการเรียนรู้การสืบค้นดังปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 2-5 ดังนี้

ตารางที่ 2 วัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

วัตถุประสงค์	จำนวน n=362	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อทำรายงานประกอบการเรียน	296	81.76
2. เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	228	62.98
3. เพื่อประกอบในการทำโครงการ	137	37.84
4. เพื่อประกอบในการทำวิจัย	121	33.42
5. เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ	76	20.99
6. เพื่อติดตามบทความที่อ่านอย่างต่อเนื่อง	60	16.57

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยเพื่อทำรายงานประกอบการเรียนมากที่สุด จำนวน 296 คน (คิดเป็นร้อยละ 81.76) รองลงมาใช้เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม จำนวน 228 คน (คิดเป็นร้อยละ 62.98) และจำนวนน้อยที่สุดคือ ใช้เพื่อติดตามบทความที่อ่านอย่างต่อเนื่อง จำนวน 60 คน (คิดเป็นร้อยละ 16.57)

ตารางที่ 3 ความถี่ในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

ความถี่ในการสืบค้น	จำนวน n=362	
	จำนวน	ร้อยละ
1. สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	153	42.27
2. สัปดาห์ละครั้ง	67	18.50
3. เดือนละ 2-3 ครั้ง	58	16.02
4. เดือนละครั้ง	23	6.36
5. ทุกวัน	23	6.36
รวม	362	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่สืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง จำนวน 153 คน (คิดเป็นร้อยละ 42.27) รองลงมาใช้สัปดาห์ละครั้ง จำนวน 67 คน (คิดเป็นร้อยละ 18.50) และมีนักศึกษาน้อยที่ระบุว่าสืบค้นทุกวัน จำนวน 23 คน (คิดเป็นร้อยละ 6.36)

ตารางที่ 4 วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

ทางเลือกในการสืบค้น	จำนวน n=362	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ชื่อผู้แต่ง	266	73.48
2. ชื่อวารสาร	142	39.22
3. คำสำคัญ	121	33.42
4. ชื่อเรื่อง	117	32.33
5. หัวเรื่อง	65	17.95

จากตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ชื่อผู้แต่งเป็นทางเลือกในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย จำนวน 266 คน (คิดเป็นร้อยละ 73.48) รองลงมาใช้ชื่อวารสารเป็นทางเลือก จำนวน 142 คน (คิดเป็นร้อยละ 39.22) และทางเลือกที่นักศึกษาใช้น้อยที่สุดคือหัวเรื่อง จำนวน 65 คน (คิดเป็นร้อยละ 17.95)

ตารางที่ 5 การเรียนรู้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

วิธีการสืบค้น	จำนวน n=362	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ทดลองสืบค้นด้วยตนเอง	187	51.65
2. การปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด	182	50.27
3. คำแนะนำจากเพื่อน	167	46.13
4. การอบรมวิธีการสืบค้นต่างๆของห้องสมุด	122	33.70
5. คำแนะนำจากบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	62	17.12

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย โดยทดลองสืบค้นด้วยตนเอง จำนวน 187 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.65) และเรียนรู้จากการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด จำนวน 182 (คิดเป็นร้อยละ 50.27) รองลงมาเรียนรู้จากการให้คำแนะนำจากเพื่อน และเรียนรู้โดยคำแนะนำจากบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 62 คน (คิดเป็นร้อยละ 17.12)

3. ปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

ปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยสามารถจำแนกปัญหาออกเป็น 3 ด้านคือ ด้านประสิทธิภาพของระบบอำนวยความสะดวก ด้านประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย และด้านความรู้และประสบการณ์ในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย เมื่อพิจารณาปัญหาแต่ละด้านผลการวิจัยพบว่านักศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงตามลำดับปัญหาดังนี้คือ ปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.23$) ปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูล ($\bar{X} = 2.96$) และปัญหาด้านความรู้และประสบการณ์ในการสืบค้น ($\bar{X} = 2.79$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

ปัญหาการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสาร	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบอำนวยความสะดวก	3.23	1.23	ปานกลาง
2. ปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูล	2.96	1.02	ปานกลาง
3. ปัญหาด้านความรู้และประสบการณ์ในการสืบค้น	2.79	1.02	ปานกลาง
ภาพรวม	2.99	1.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษาประสบปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบอำนวยความสะดวกมากที่สุดค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (3.23) รองลงมาได้แก่ ปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูล ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (2.96) และปัญหาด้านความรู้และประสบการณ์ในการสืบค้น ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (2.79) ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาน้อยที่สุด และในแต่ละประเด็นปัญหานั้นนักศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางซึ่งภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (2.99)

ตารางที่ 7 ปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบอำนวยความสะดวก

ปัญหา	n	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุดมีจำนวนน้อย	359	3.46	1.14	ปานกลาง
2. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุดมีความเร็วต่ำ	359	3.25	1.09	ปานกลาง
3. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุดขัดข้องบ่อย	359	3.21	1.03	ปานกลาง
4. ไม่มีคู่มือแนะนำการสืบค้นไว้ให้บริการ	359	3.16	1.86	ปานกลาง
5. ไม่มีเครื่องพิมพ์ผลการสืบค้น	358	3.08	1.03	ปานกลาง
ภาพรวม		3.23	1.23	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยที่เกิดจากด้านประสิทธิภาพของระบบอำนวยความสะดวก ผู้วิจัยจำแนกปัญหาออกเป็น 5 เรื่อง ปัญหาทุกเรื่องอยู่ในระดับปานกลางแต่โดยภาพรวมแล้วจะเห็นได้ว่าปัญหาด้านนี้มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (3.23) และปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุดมีจำนวนน้อยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (3.46) ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ไม่มีเครื่องพิมพ์ผลการสืบค้น โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (3.08)

ตารางที่ 8 ปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

ปัญหา	n	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ผลการสืบค้นที่ได้รับไม่ตรงกับความต้องการ	361	3.24	1.03	ปานกลาง
2. ผลการสืบค้นที่ตรงกับความต้องการมีจำนวนน้อย	361	3.16	1.02	ปานกลาง
3. ฐานข้อมูลมีเนื้อหาไม่ทันสมัย	360	3.07	1.01	ปานกลาง
4. ไม่มีสาระสังเขป/ เรื่องย่อของบทความที่ต้องการ	361	2.96	1.01	ปานกลาง
5. ไม่สามารถส่งผลการสืบค้นได้	360	2.95	1.03	ปานกลาง
6. ความล่าช้าในการตอบสนองการสืบค้นของระบบฐานข้อมูล	360	2.91	0.99	ปานกลาง
7. ไม่สามารถบันทึกผลการสืบค้นได้	360	2.88	0.99	ปานกลาง
8. มีข้อมูลผิดพลาดจากการบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูล	360	2.82	1.04	ปานกลาง
9. ไม่มีเมนูการสืบค้นภาษาไทย	360	2.71	1.05	ปานกลาง
ภาพรวม		2.96	1.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่านักศึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยที่เกิดจากประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลซึ่งผู้วิจัยได้จำแนกออกเป็น 9 เรื่องนั้นปัญหาทุกเรื่องอยู่ในระดับปานกลางแต่โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (2.96) และปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ (3.24) คือ ผลการสืบค้นที่ได้รับไม่ตรงกับความต้องการ ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ไม่มีเมนูการสืบค้นภาษาไทย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (2.71)

ตารางที่ 9 ปัญหาด้านความรู้และประสบการณ์ของนักศึกษาในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

ปัญหา	n	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ไม่ทราบการใช้กลไกในการสืบค้น เช่น คำเชื่อม คำค้น หรือการกำหนดขอบเขตผลการสืบค้น	361	2.90	1.01	ปานกลาง
2. ไม่เข้าใจขั้นตอนในการสืบค้น	362	2.86	1.05	ปานกลาง
3. ไม่ทราบว่าจะใช้คำ/คำสำคัญ /ข้อความใดในการสืบค้น	360	2.83	1.05	ปานกลาง
4. ไม่เข้าใจคำอธิบายในการสืบค้น	361	2.76	1.09	ปานกลาง
5. ไม่ทราบว่าจะใช้ทางเลือกใดในการสืบค้น	362	2.71	0.97	ปานกลาง
6. ไม่เข้าใจรูปแบบการแสดงผลการสืบค้น	361	2.70	0.97	ปานกลาง
ภาพรวม		2.79	1.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่านักศึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาด้านความรู้และประสบการณ์ในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย ที่ผู้วิจัยจำแนกปัญหาออกเป็น 6 เรื่อง แม้นักศึกษาจะระบุว่าปัญหาทุกเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง แต่โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (2.79) และปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ (2.90) คือ ไม่ทราบการใช้กลไกในการสืบค้น เช่น คำเชื่อม คำค้น หรือการกำหนดขอบเขตผลการสืบค้น ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ไม่เข้าใจรูปแบบการแสดงผลการสืบค้น โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (2.70)

4. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

นักศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงฐานข้อมูลและการให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษา ดังปรากฏในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ และข้อเสนอแนะในการใช้ฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

ข้อเสนอแนะ	จำนวน n = 110	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเด็นด้านของระบบอำนวยความสะดวก		
- ควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ให้มากกว่านี้	21	19.10
- ควรมีคอมพิวเตอร์ที่มีความเร็วในการใช้งานให้มากขึ้น	21	19.10
- อยากให้มีคู่มือและพนักงานคอยแนะนำการสืบค้น	16	14.54
- อยากให้มีเมนูการสืบค้นเป็นภาษาไทย	4	3.63
2. ประเด็นด้านประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย		
- อยากให้มีระบบการสืบค้นที่ง่ายกว่านี้	21	19.10
- ควรจัดทำฐานข้อมูลดัชนีวารสารให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย	17	15.45
- ผลการสืบค้นข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ	9	8.18
- อยากให้มีสาระสังเขปหรือเรื่องย่อของบทความ	3	2.73
3. ประเด็นด้านความรู้และประสบการณ์ในการสืบค้น		
- อยากให้มีการจัดอบรมการสืบค้นฐานข้อมูลบ่อย ๆ	16	14.54

จากตารางที่ 10 นักศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยมากที่สุด ในประเด็นปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลและประเด็นด้านประสิทธิภาพของระบบอำนวยความสะดวกคือ ควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ให้มากกว่านี้ ควรมีคอมพิวเตอร์ที่มีความเร็วในการใช้งานให้มากขึ้น และอยากให้มีระบบการสืบค้นที่ง่ายกว่านี้ในจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 21 คน (คิดเป็นร้อยละ 19.10) รองลงมาเป็นประเด็นปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบอำนวยความสะดวกคือ ควรจัดทำฐานข้อมูลดัชนีวารสารให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย จำนวน 17 คน (คิดเป็นร้อยละ 15.45) ส่วนข้อเสนอแนะที่นักศึกษาเสนอแนะน้อยที่สุดอยู่ในประเด็นด้านประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลคือ อยากให้มีสาระสังเขปหรือเรื่องย่อของบทความจำนวน 3 คน (คิดเป็นร้อยละ 2.73)

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ กัน และส่วนใหญ่ใช้สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ซึ่งเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่าฐานข้อมูลนี้ยังมีความจำเป็นต่อผู้ใช้ สำหรับรายละเอียดในประเด็นที่ศึกษามีดังนี้

1. การสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

1.1 วัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารเพื่อค้นคว้าสารสนเทศในการทำรายงานประกอบการเรียน อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ผู้สอนมีการมอบหมายงานเพื่อทำรายงานประกอบการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีลักษณะการเรียนการสอนที่เน้นการศึกษาค้นคว้าและการทำวิจัยเป็นหลัก นักศึกษาต้องแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยเฉพาะวารสารนับได้ว่าเป็นแหล่งสารสนเทศที่มีความทันสมัยในวิทยาการด้านต่าง ๆ และผลการวิจัยในส่วนนี้พบว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิวิมล ถาวรกิจ (2541) และขวัญตระกูล กลิ่นสุคนธ์ (2547) ที่พบว่าผู้ใช้จำนวนมากที่สุดสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยเพื่อทำรายงานประกอบการเรียน

1.2 ความถี่ในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่สืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง เนื่องจากอาคารเรียนรวมตั้งอยู่ใกล้ห้องสมุด เมื่อนักศึกษาเสร็จสิ้นจากการเรียน อาจารย์ได้มอบหมายงานให้ทำ หรือมีช่วงเวลาว่างนักศึกษาก็เข้าใช้บริการห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้และนำไปใช้ประกอบการเรียน ผลการวิจัยดังกล่าวแตกต่างกับงานวิจัยของ อัญชลี กล้าเพชร (2546) ที่ได้สำรวจความถี่ในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาพบว่าผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้าใช้บริการห้องสมุดสัปดาห์ละ 5 ครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามาจากหลายกลุ่มทั้งอาจารย์ นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาปริญญาตรี แต่การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1.3 วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ชื่อผู้แต่งในการสืบค้น ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ ขวัญตระกูล กลิ่นสุคนธ์ (2547) ที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ชื่อเรื่องในการสืบค้น ในการนี้แม้ผลของการสืบค้นจะเห็นว่ามีแตกต่างกันในเรื่องการใช้คำค้น แต่ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการสืบค้นดูเหมือนว่าไม่ได้แตกต่างกันมากนัก เมื่อหลักการสืบค้นโดยใช้คำสืบค้นนี้จะเป็นการค้นแบบเจาะจง กล่าวคือผู้สืบค้นจะต้องจำชื่อบุคคล หรือชื่อเรื่องของบทความในวารสารได้โดยเฉพาะการเรียงคำส่วนต้นซึ่งทั้งสองประเภทจะต้องถูกต้องจึงได้พบผลลัพธ์ของคำสืบค้น และผลการสืบค้นจะจำกัดเฉพาะที่ตรงกับคำสืบค้นเท่านั้น ซึ่งไม่เหมาะกับการสืบค้นของนักศึกษาส่วนใหญ่ที่มีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นเพื่อทำรายงานประกอบการเรียน ที่ควรใช้ทางเลือกคำสืบค้นประเภทหัวเรื่องหรือคำสำคัญ จะทำให้ได้ผลการสืบค้นมากกว่า ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ทางหอสมุดจะต้องให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเรื่องการใช้คำสืบค้นดัชนีวารสารที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. การเรียนรู้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้การสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยด้วยวิธีทดลองสืบค้นด้วยตนเอง และการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดสำหรับการทดลองสืบค้นด้วยตนเองนั้น อาจจะเป็นเพราะนักศึกษามีประสบการณ์จากการใช้ฐานข้อมูลอื่น ๆ ของห้องสมุด และสามารถอ่านข้อความโต้ตอบที่หน้าจอสืบค้น ส่วนการปฐมนิเทศนั้นนักศึกษาเข้าร่วมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด กิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาใหม่ แต่ก็มีเวลาจำกัดไม่สามารถลงลึกในรายละเอียดของหลักการสืบค้นได้ ด้วยเหตุนี้ทำให้นักศึกษายังใช้คำสั่งสืบค้นเพื่อการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการจากฐานข้อมูลที่ยังไม่มีประสิทธิภาพอย่างที่ควรจะเป็น หอสมุดจึงควรจะต้องทำคู่มือช่วยค้นฐานข้อมูลดังกล่าวให้แก่นักศึกษา เพื่อให้ได้ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังที่ปรากฏในงานวิจัยของ ขวัญตระกูล กลิ่นสุคนธ์ (2547) ที่ระบุว่านักศึกษาเรียนรู้การสืบค้นจากคู่มือที่สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัย นครสวรรค์จัดทำและมีไว้บริการที่เครื่องคอมพิวเตอร์ ในปัจจุบันฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดีไม่มีคู่มือการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยไว้บริการ

3. ปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย

3.1 ปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบอำนวยความสะดวกพบว่านักศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นประเด็นปัญหาเรื่อง เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุดมีจำนวนน้อย อาจเนื่องมาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องที่มีให้บริการที่ชั้น 1 อาคารหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี นั้นสามารถสืบค้นฐานข้อมูลทรัพยากรต่าง ๆ ของห้องสมุดได้ทุกฐานข้อมูลโดยไม่ได้จำกัดเฉพาะฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยเท่านั้น ดังนั้นเมื่อนักศึกษาเข้ามาสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยพร้อมกันหลายคนทำให้ต้องรอนักศึกษาที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์อยู่ก่อน จึงทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่ต้องการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวัญตระกูล กลิ่นสุคนธ์ (2547) ที่พบว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุดมีน้อย

3.2 ปัญหาด้านประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยพบว่า นักศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางเพียงระดับเดียวทุกประเด็นปัญหาเช่นเดียวกันโดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นประเด็นปัญหาเรื่อง ผลการสืบค้นที่ได้รับไม่ตรงกับความต้องการ อาจเนื่องจากนักศึกษาไม่เข้าใจวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย นอกจากนี้นักศึกษาใช้คำสั่งไม่ตรงกับหัวเรื่องที่ต้องการหรือหัวเรื่องที่หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดีใช้ในการจัดเก็บ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวัญตระกูล กลิ่นสุคนธ์ (2547) ที่พบว่านักศึกษาประสบปัญหาผลการสืบค้นที่ได้รับไม่ตรงกับความต้องการ

3.3 ปัญหาด้านความรู้และประสบการณ์ในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย นักศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกประเด็นปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นประเด็นปัญหาเรื่องไม่ทราบการใช้กลไกในการสืบค้นฐานข้อมูล เช่น คำเชื่อม คำค้น หรือการกำหนดขอบเขต

ผลการสืบค้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการสืบค้นฐานข้อมูลจึงไม่สามารถใช้คำค้นที่ตรงกับการวิเคราะห์เนื้อหาบทความเพื่อให้ตรงกับหัวเรื่องของดัชนีวารสารที่เจ้าหน้าที่ป้อนข้อมูลจัดเก็บไว้ หรือเป็นผลจากพื้นฐานความรู้ของนักศึกษาในการใช้คำและภาษาไทยไม่ถูกต้องเท่าที่ควร และไม่ให้ความสำคัญในการเข้ารับการอบรมการใช้ห้องสมุดที่หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดีจัดให้บริการทุกปีการศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับกับผลการวิจัยของ ศศิวิมล ถาวรกิจ (2541) ที่พบว่า นักศึกษาประสบปัญหาเรื่องขาดคู่มืออธิบายวิธีการสืบค้นมากที่สุด

จากประเด็นปัญหาทั้ง 3 ประเด็น พบว่านักศึกษาประสบปัญหาทุกประเด็นในระดับปานกลาง เพียงระดับเดียว อาจเนื่องมาจากนักศึกษามีความรู้ ทักษะการใช้คำในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยน้อยและไม่ได้ใช้บ่อยๆ ประกอบกับหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี ได้เปลี่ยนแปลงระบบห้องสมุดอัตโนมัติในการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารจากระบบ INNOPAC เป็นระบบ ALIST ซึ่งมีเมนูการสืบค้นเป็นภาษาอังกฤษ แม้เป็นระบบที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนมากนัก แต่นักศึกษาไม่คุ้นเคยในการใช้งานเป็นผลให้ประสบปัญหาในระดับปานกลาง นอกจากนี้เครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องที่มีไว้บริการในห้องสมุดสามารถสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยได้ แต่มีความเร็วต่ำและมีจำนวนน้อย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. เพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์ของผู้ใช้บริการ
  - ควรจัดอบรมวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลอย่างต่อเนื่อง โดยให้นักศึกษาได้ฝึกการสืบค้นด้วยตนเอง เพื่อให้คุ้นเคยกับเครื่องคอมพิวเตอร์และฐานข้อมูลที่ห้องสมุดให้บริการ รวมทั้งเพื่อให้นักศึกษาสามารถสืบค้น และค้นหาบทความที่ต้องการได้อย่างถูกวิธี
  - ควรมีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่คอยให้ความรู้ และคำแนะนำวิธีการสืบค้นที่ถูกต้องซึ่งอาจจะจัดทำเป็นคู่มือแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทย
2. เพิ่มประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูล
  - ควรปรับปรุงวิธีการเข้าถึง วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลให้ง่ายกว่านี้ ควรมีการจัดเก็บผลการสืบค้นฐานข้อมูลให้สามารถพิมพ์ผลการสืบค้นได้ บันทึกข้อมูลลงในแฟ้มข้อมูลหรือในดิสเก็ตต์ และส่งผลการสืบค้นทางอีเมลได้
  - ควรวิเคราะห์หัวเรื่องที่เฉพาะเจาะจง ครอบคลุมเนื้อหาของบทความให้ชัดเจนครบถ้วน และหลากหลายสาขาวิชา รวมทั้งมีการควบคุมการใช้หัวเรื่องที่มีเนื้อหาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ข้อมูลมีเนื้อหาที่ทันสมัย
3. เพิ่มประสิทธิภาพของระบบอำนวยความสะดวก
  - ควรจัดอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการสืบค้นฐานข้อมูลไว้ให้เพียงพอับความต้องการของผู้ใช้บริการโดยเฉพาะอย่างยิ่งควรเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นให้มากกว่านี้และอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้เสมอ นอกจากนี้ควรจัดหาเครื่องพิมพ์ผลการสืบค้น จัดทำคู่มือการสืบค้นไว้บริการในบริเวณเดียวกันเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้น เพื่อให้ผู้ใช้บริการสะดวกในการสืบค้นฐานข้อมูลมากยิ่งขึ้น

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

ควรศึกษาการใช้ฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยของประชากรกลุ่มอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้แก่ อาจารย์ บุคลากรและนักศึกษาปริญญาโท เพื่อให้ทราบสภาพ การใช้ฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยของประชากรทุกกลุ่มของมหาวิทยาลัย และได้ผลการวิจัยที่ครบถ้วน เพื่อนำมาปรับปรุงการทำฐานข้อมูลให้สมบูรณ์ ตอบสนองต่อความต้องการในการใช้สารสนเทศของผู้ใช้บริการทุกกลุ่มอย่างแท้จริง

*****

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญตระกูล กลิ่นสุคนธ์. 2547. “การใช้ฐานข้อมูลดัชนีวารสารภาษาไทยของนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร”, วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)
- จันทร์เพ็ญ จุ้ยจรงค์ และภรณ์ ศิริโชติ. 2548. “การใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี”. บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ มข. 23, 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม), 46 – 57.
- ฐะปะนีย์ เทพญา และสิริพันธ์ เดชพลกรัง. 2541. รายงานการวิจัย เรื่องการใช้ทรัพยากร สารนิเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศศิวิมล ถาวรกิจ. 2541. “ การจัดการและการใช้ฐานข้อมูลดรรชนีวารสารในห้องสมุด มหาวิทยาลัยของรัฐ”, วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)
- สิริรุ่ง พลธานี. 2542. “พัฒนาการการจัดทำดรรชนีวารสารภาษาไทยของห้องสมุดสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐในประเทศ.” บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข. 17, 3 (กันยายน-ธันวาคม), 83 – 96.
- สุวันนา ทองสีสุไส. 2542. การติดตั้งและการจัดการฐานข้อมูลดรรชนีวารสารไทยในระบบ ห้องสมุดอัตโนมัติ INNOPAC. ขอนแก่น : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัญชลี กล่ำเพ็ชร วรณูช อุษณกร และนิรมิตร ยอดเกลี้ยง. 2546. การบริการยืม-คืนทรัพยากร สารสนเทศ : ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี. ปัตตานี : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- อุทัย ทุตริยะโพธิ. 2537. “ เทคโนโลยีดรรชนีวารสารในต่างประเทศกับความเป็นไปได้สำหรับ ดรรชนีวารสารในประเทศ”, ห้องสมุด. 38 (เมษายน-มิถุนายน), 11 – 19.
- Yamane, Taro. 1976. *Statistics : An Introduction Analysis*. 2 nd ed. New York : Harper & Row.